

Річниця Конвенції про передачу засуджених осіб

1 січня 1996 року набула чинності для України Конвенція про передачу засуджених осіб 1983 року (далі – Конвенція). Учасниками зазначеної Конвенції є 47 держав-членів Ради Європи та 19 держав, які не є членами Ради Європи (Австралія, Багами, Болівія, Канада, Чилі, Коста-Ріка, Еквадор, Гондурас, Ізраїль, Японія, Корея, Маврикій, Мексика, Панама, Тонга, Тринідад і Тобаго, США, Венесуела).

Центральним органом України, компетентним розглядати та вирішувати питання про передачу (прийняття) засуджених осіб на підставі відповідних міжнародних договорів України є Міністерство юстиції.

Після набуття чинності Конвенції Міністерство юстиції при вирішенні питання про передачу засудженої особи в державу її громадянства дотримувалось умов та порядку, передбачених зазначеним міжнародним договором, а також, Інструкцією про порядок виконання європейських конвенцій з питань кримінального судочинства.

На сьогодні Україною ратифіковано 13 двосторонніх і низку багатосторонніх міжнародних договорів, що регулюють питання передачі засуджених осіб для подальшого відбування покарання в державі їх громадянства.

Практика застосування Конвенції свідчить, що кількість запитів щодо передачі засуджених осіб з/на територію

України, що розглядається Міністерством юстиції України, зростає із року в рік пропорційно приєднанню до зазначеної Конвенції нових держав-учасниць.

Якщо у 2003 році Міністерством юстиції України був отриманий 51 запит іноземних держав про передачу засуджених осіб в держави їх громадянства для подальшого відбування покарання, то у 2013 році до Міністерства юстиції України надійшло 132 запити про передачу засуджених осіб в держави їх громадянства.

Конвенцією про передачу засуджених осіб 1983 року передбачено ряд обов'язкових умов щодо вирішення питання передачі засудженої особи в державу її громадянства для подальшого відбування покарання. Європейські стандарти у цій сфері, які визначила Конвенція, знайшли своє відображення у новому КПК України, а саме: наявність у засудженої особи громадянства держави, в яку її мають намір передати; набрання вироком законної сили; засуджена особа, а також обидві держави (держави виконання і держава винесення вироку) мають бути згодні на передачу засудженої особи; діяння, за яке винесено вирок, має бути злочином у державі виконання вироку та ряд інших умов.

Досвід Міністерства юстиції України щодо виконання Конвенції свідчить, що чинний КПК України, закріплюючи на законодавчому рівні порядок розгляду Україною питання передачі засуджених осіб, оптимізував порядок взаємодії центральних органів виконавчої влади, до компетенції яких віднесено зазначене питання.

На сьогодні Міністерством юстиції України розглядається найбільша кількість запитів про передачу засуджених в Україну з Російської Федерації, Республіки Молдова, Чеської Республіки та Республіки Польща.